

Paddock-lyftet

Paddock status och möjliga förbättringar
Studie: okt-nov 2023

Upprättad: Björn Magnusson, Valla Ponnyklubb, Rev A. 2023-11-15

Paddock-lyftet

1 Bakgrund

Valla Ponnyklubb förgogar över ett ridhus där merparten av all ridundervisning sker. I direkt anslutning till ridhuset finns en paddock där viss undervisning sker samt att den används även vid .t.ex. tävlingar.

Paddocken har belysning, godkänt staket samt tillgång till vatten för bevattning. Både belysning och staket har uppdaterats de senaste åren.

Själva paddockens (ridbanan) ålder är oklar men den har funnits på samma plats i minst 25 år. Möjligtvis har mindre åtgärder skett under åren.

Det stora problemet med paddocken är själva ridunderlaget. Underlaget har sättningar som ger en vågig yta. Dräneringen är otillräcklig samt att bevattningen är undermålig. Detta sammantaget gör ridbanan svår att underhålla, vattenbemängd vid fuktig väderlek och dammig vid torr väderlek.

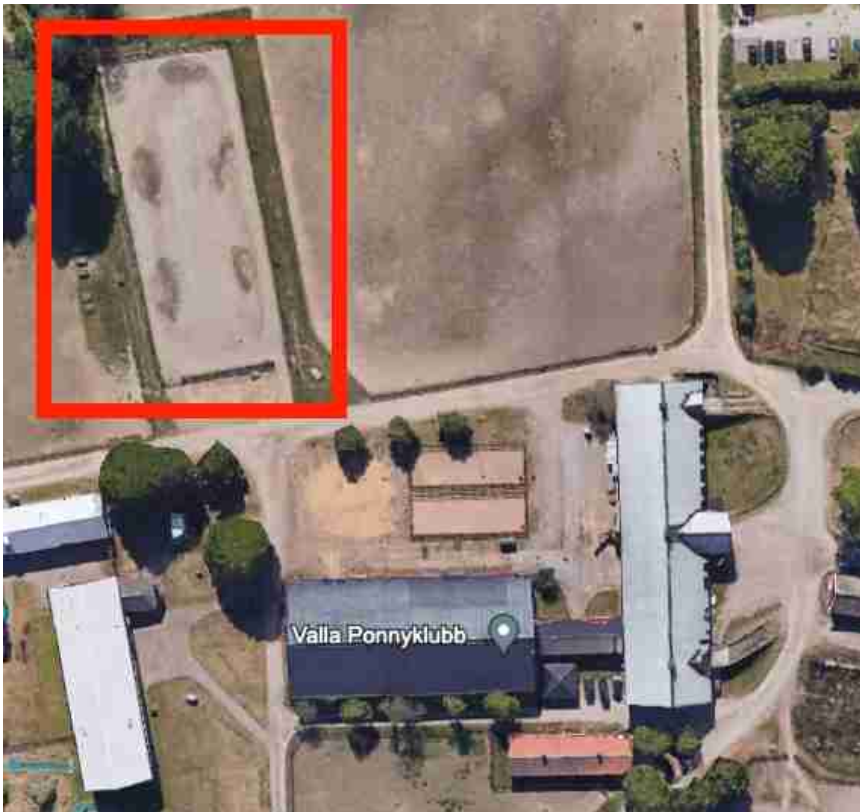
Idag kan paddocken endast användas vid få tillfällen, om väderleken så medger.

Med en ridbana i fullgott skick skulle en hel del lektioner kunna förläggas till paddocken under vår, sommar och höst. Underlaget skulle vara mer skonsamt för hästarna samt att storleken på paddocken, som är betydligt större än ridhuset, skulle möjliggöra både bättre och mer varierade lektionsövningar. Även möjligheten till lokala och regional tävlingar begränsas om det inte finns en fungerande paddock då uppvärmning/framridning behöver ske på en ridbana (Paddocken) men själva tävlingen sker på en annan ridbana (Ridhuset) eller rvärtom.

En ridbana i fullgott skick ger även en ökad säkerhet för både ryttare och häst.

Den här studien riktar in sig på hur själva underlaget tillsammans med dränering och bevattning skulle kunna förbättras.

Bilden nedan visar en översikt av stall, ridhus samt paddock (markerat i rött)

2 Paddock – översikt

Paddocken har storleken $60 \times 25 \text{ m} = 1500 \text{ kvm}$. Belagd med grus samt viss inblandning av flis.

Som referens – ridbanan i ridhuset är ca $40 \times 20 \text{ m} = 800 \text{ kvm}$.

Belysning finns monterad på 6 höga stolpar.

Godkänt staket finns runt hela paddocken men två större grindar i norra änden – för in- och utpassage av hästar och maskiner. I södra änden finns en mindre grind till området med förvaring av hinder etc.

Vatten är framdraget till 10 punkter runt paddocken.

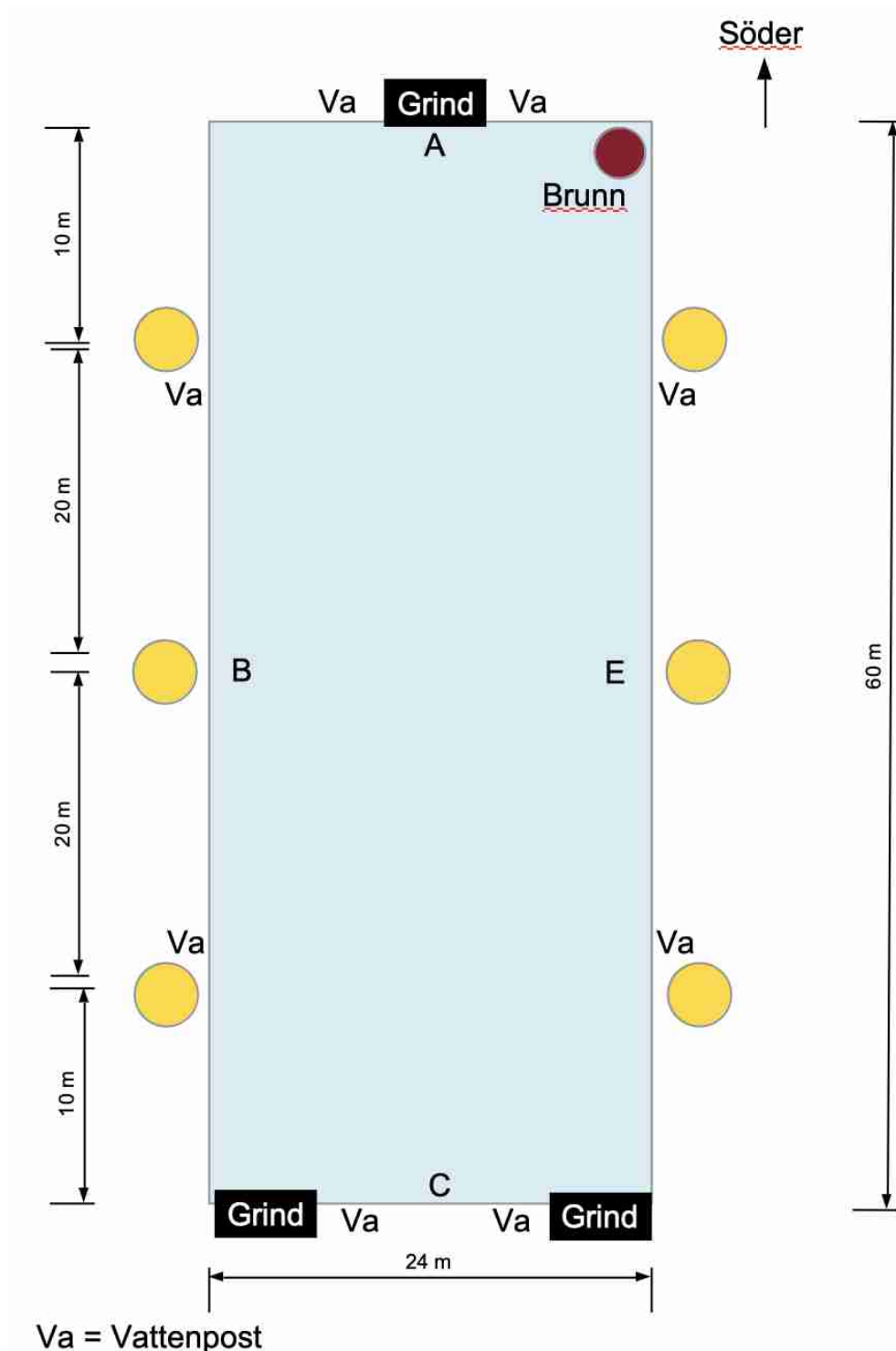

Bild 2: Skiss över paddock.

Dräneringen av paddocken har oklar status. Uppgifter saknas om det finns dräneringsrör i underlaget.

Det finns diken utanför staketet längs båda långsidorna. Diken är grunda och överväxta. Även här är det oklart om det bara är diken eller om de har dräneringsrör under marken.

Bild 3 och 4. Igenväxta diken på östra och västra sidan, i riktning mot norr.

Brunnar finns på 3 platser. En brunn finns inne i paddockens södra änden (se bild 1 och 4), en brunn ca 10 utanför nordvästra hörnet (i gräset nära stora hagen – bild 5) samt en brunn i korsning av grusvägarna ca 20 m rakt norr om paddocken (bild 6). Notera att det är oklart om eventuellt dränering av ridbana och diken i så fall är anslutna till någon av dessa.

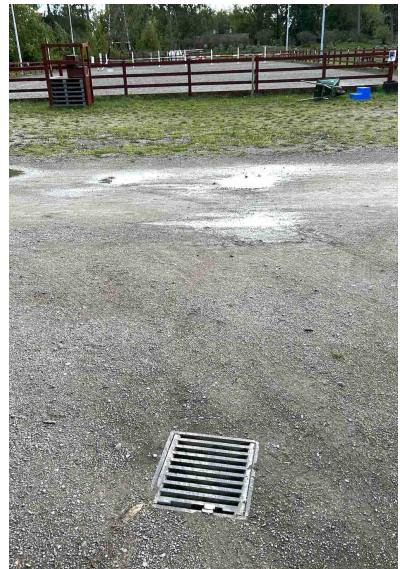

Bild 4, 5, och 6 – brunnar

Själva ridbanans översta lager är belagd med grus samt viss inblanding av flis. Underlaget är ojämt,

närmast vågigt med höjdvariation på någon eller några decimeter. Vid fuktig väderlek bildas vattensamlingar och vid torr väderlek dammar underlaget kraftigt.

Nedan finns några bilder som tydligt visar underlagets beskaffenhet samt en tydliga svackor med vattenansamling.

Bild 7 – underlag och svacka (mitten av ridbanan – östra sidan)

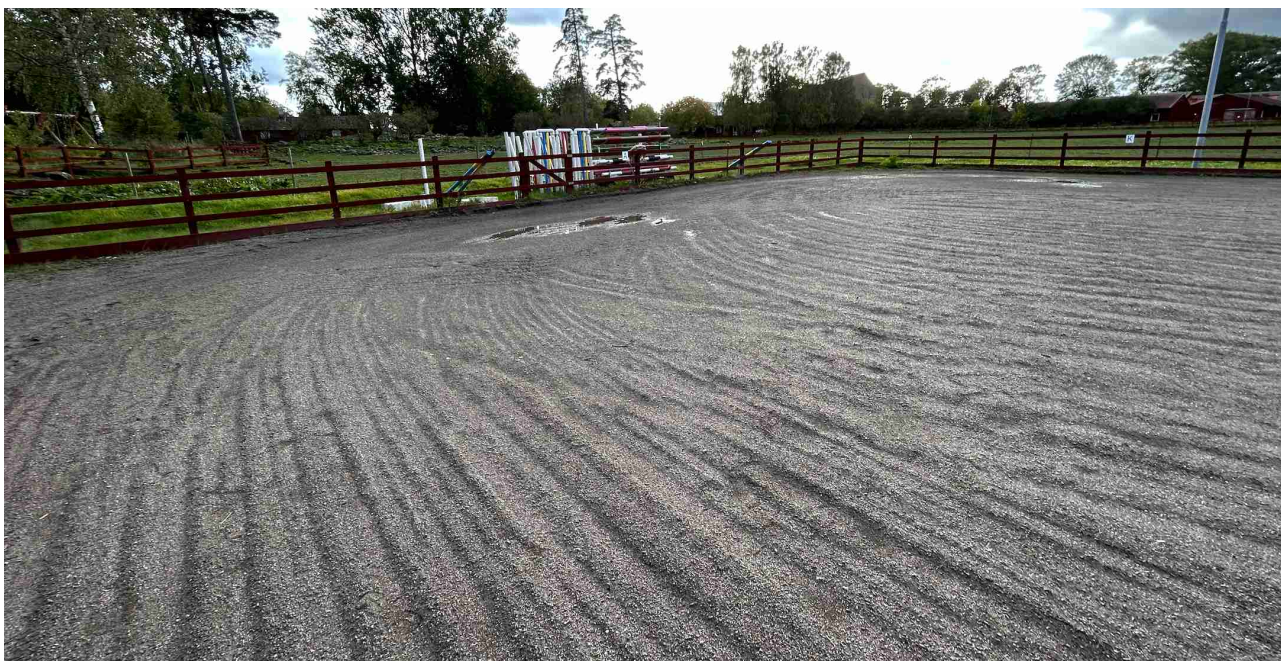

Bild 8 – södra sidan med svacka och vattenansamling

Bild 9: Exempel på ridbanans skick efter kraftigt regn i oktober. Svackor i ridbanan syns tydligt i form av vattenansamlingar. Notera även mattan av löv i borte ändan - de bör ge ett önskat tillskott av organsikt material till ridbanan (om inte löven blåster bort).

3 Paddock – undersökning underlaget – plats 1

Ridbanans toppskikt består av grus (från finkorning sand upp till mindre stenar på max 10 mm) med viss synlig inblandning av träflis.

Bild 10 Närbild på ridunderlaget.

En ytlig provgrävning på mitten av en linje mellan punkt C och B (see skiss på bild 2).
Flera olika skikt kan sjönjas enligt bild nedan. Inga spår av markduk eller liknande.

Bild 10 Lager på ridbanan.

Ribanan har åtminstone 4 lager.

1: Själva ytskiktet – grått grus (från finkorning sand upp till mindre stenar på max 10 mmm). Djup ca 5 cm

2: Brun sand – relativt finkorning. Bjup 5-10 cm

3: Grå sand – troligtvis stenmjöl- finkornigt. Djup 5-10 cm

4: Grövre grus med inblandning av krossad sten (syns på bild 11). Djup okänt då grävningen avslutades vid detta lager.

Bild 11: Alla fyra lagren i genomskärning. Endast skrapat på ytan på lager 4.

4 Paddock – undersökning av brunn på ridbanan

En brunn med lock finns på ridbanan i sydvästra hörnet (se skiss på bild 2). Själva brunnen finns på bild 4 och bild 12.

Bild 12 Frilagt brunnslock.

Brunnslocket sitter skruvat på ett vågat plaströr, ca 40 cm i diameter, som går vertikalt ner i marken.

Brunnen är ca 1,5 meter djup och det står ca 50 cm vatten i röret (12:e november). I röret mynnar två andra rör som skulle kunna vara kopplat till eventuell dräneringen av ridbanan. Riktningen på dessa rör följer kortsida och långsida av ridbanan. Men oklart om det finns något utlopp för vatten.

Vattennivån i brunnen är precis under de två rör som mynnar ut i den. Vatten kan således rinna ut i brunnen om dräneringen fungerar.

Bild 13: Vy från toppen av brunnen med de två rören synliga

Det syns inget vatten som dräneras ut från rören i bilden (bild 13) trots att ridbanan var rejält blöt vid undersökningstillfället. Det antas därför att dräneringen inte är i fungerade skick.

5 Bevattning

Under sommarhalvåret är problemen ofta det motsatta, ridbanan är alltför torr. Vi längre tids torr väderlek torkar ridunderlaget ut och det dammar kraftigt. Damm som är problem både för personal, ryttare och hästar.

Enligt bild 2 (skiss på paddocken) finns vatten framdraget till ett antal platser men det kräver manuellt iordningsställande av vattenspridare. Dessa måste avlägnas innan någon ridning kan ske.

Det är därför önskvärt att bevattning sker med sprinklers monterade längs staketet.

6 Slutsatser

Paddockens möjligheter till användning i dagens skick är kraftigt begränsad.

För själva underlaget kan två varianter vara tänkbara.

1. Utfyllnad med sand för att göra ridbanan helt slät utan svackor. Detta är en nödlösning som kan öka förutsättningar att använda ridbanan men lösningen, om den nu fungerar, bedöms ha kort livslängd.
2. Total ombyggnad av ridunderlaget, dvs gräva ut och bygga upp med lämpliga lager samt installer dräninering med avrinning till brunn/plats utanför ridbanan. Denna lösning bedöms ha lång livslängd och möjliggör en markant ökning av den tid som ridbanan kan användas.

För bevattningen kan två varianter vara tänkbara.

1. Göra ingenting, dvs använda vattenspridare som sköts manuellt. Kräver god planering och framförhållning samt en hel del arbetsinsatser för att bevattna ytan till lämplig status.
2. Installation av sprinkersystem. Dvs hela ridbanan kan bevattnas på en gång och med ett handgrepp. Denna lösning innebär minimal arbetsinsats.

För att åstadkomma en bra paddock, som är säker för hästa och ryttare samt kan användas under större delen av året (när det är tjäl- och snöfritt) förordas alternativ 2 för ridbanan, dvs total ombyggnad av ridbanans underlag samt alternativ 2 för bevattning, dvs sprinklersystem.